

V ZAPISNIKU
NAJ BODO LE
KONKRETNE
NALOGE

str. 3

PRIJATELJSTVO
JE CVET, KI NE
OVENI NIKOLI

str. 7

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 27. marca 1997 * Leto VII, št. 6

ALELUJA - ODJEN - REMENKE

Tak so spejali naši starci na veuko soboto. Po procesiji so stari i mladi šli na ognje. Podje so z možari streljali, drugi pa so pripovedjali pa spejali kauli ognja. Veselili so se goristanenja pa toga, ka je konec zime, približuje se spartolejtje.

Spejali so. Vküper so spejali. S tem so dolgo, kmečno zimo táodegnali. Nej kak gnes, ka samo poslušajo naute z magnetofona. Leko, ka zato je ešče itak zima? Človeški glas má vekšo mauč, kak magnetofon. Kakoli fejest deje. Na vüzemsko nedelo zrankma so v veukoj korblači nesli v cerkev svečat: šunko, dajca, (h)ren i varganjik. Po meši so se fejest paškili domau. Šteri je prva prišo, tisti je biu najbole flajsen paver cejlo leto. Tau je samo te valalo, gda so eške pejški ojdli. Gda biciklinov nej bilau.

Na vüzem so - po dugom posti - pá začnili mesau gesti. lme "vüzem" pomeni, ka "vözemem", mesau vözemem, naprej vzemem, pá leko meso gejtm.

Po obödi, gda so se nageli, so mislili na tau tö, ka cejlo leto, vsikši den de trbölo gesti. Zato so šli na njive, gde

*"Kristuš nam je od smrti stau,
Aleluja, hvala boidi vsigder Baugi.
Za vol našega vesélja,
Aleluja...
Za nevolnoga človéka,
Aleluja..."*

*Smrtjom je grejhe use pláčo,
Aleluja...
Posvedočo je stánjom
Aleluja..."*

**BLAJŽENE VÜZEMSKÉ
SVETKE VAM
ŽELIMO!**

je raslo žito pa so na vsikši kikeu eno mačico dojbodnili. Pri vsaki mačici so molili za dober pauv pa prauti toči. Gnes je takši svejt, ka lidgé ne brodiyo na tau, ka bau zranje. Kak do živei, s koj do živei naši vnüki? Grünt je v dosta mejstaj tazapüşčeni. In da so se lidgé bole brigali za svoj grünt, za svojo živino, za svojo držino, eden za drügoga.

Na vüzemsko nedelo ali vüzemski pondejlek so deklčične pa podje remenke, pisance dobili od svoje botre. Pisana dajca so farbali - na veuko srejdo ali veuki četertek - z lükovo loškinjov. Ništerne so bile namalane: grabline, listove, srcénove, tulipanske reménke. Z remenkami so se špilali tö. Menši mlajši so je potačkali, vekši pa so penaze v dajca lüčali. Podje so - kak je vogrška šega - šprickat nej na vüzenek, liki na nauvo leto ojdli.

Vüzenek je najvejši krščanski svetek. Svetki so sveti dnevi nej samo zatok, ka je v cerkvi trbej svetiti. Te dni so lidgé več cajta posvetili eden drügoma tö. Zato je škoda, ka stare šege vömerajo, ka s tem je vsikder menje prilike za tau, ka so lidgé leko vküper.

Marija Kozar

(POSTA)BANKROT ZAUPANJA

Preplah je k sreči mimo. V bližnji preteklosti - kot ogenj v strehi - se je razširila po vsej Madžarski novica, da bo Postabank, druga največja banka v državi, vsak čas bankrotirala.

Prebivalstvo je zajela panika takih razsežnosti, kot proti koncu druge vojne podeželske ženske in dekleta novica, da prihajajo ruski vojaki...

Telefoni v Panonski nižini so kar goreli. Budimpeštanci - oni se pač imajo za najbolj obveščene daleč naokoli - so alarmirali vse svoje sorodnike, znance in prijatelje na podeželju, saj takoj dvignejo ves svoj denar, ker naslednji dan ne dobijo več niti ficka.

Ljudje so na vrat na nos tekli v najbolj številne bančne poslovalnice na Madžarskem (tudi poštni uradi so del tega omrežja). Nekateri so pridrveli domov celo iz tujine.

Ko se je začela širiti ne ljuba novica, so uradni ljudje začeli zanikati govorice, češ Postabank ne bo krahiral, ni nobenega razloga za preplah, gre za lažne vesti. Panika se je še bolj razvnela. Lahko je poskušal pomiriti varčevalce generalni direktor banke, češ da imajo na razpolago sredstva v višini 70 milijard forintov, lahko jih je prepričeval glavni bančni inšpektor na Madžarskem in vsi ostali. Tudi sam finančni minister se je zaman trudil.

Glavno vprašanje se glasi, kako je to mogoče, da ljudje nikomur nič ne verjamejo. Kljub temu, da določeno mnenje potrjuje tudi po več ustanov. V primeru Postabank se je tudi vlada izjasnila, da ni nobene nevarnosti. Občani pa vendarle ne verjamejo. Stvar je v bistvu zelo preprosta. Nič lažjega, kot zaigrati zaupanje

ljudi, in nič težjega, kot pridobiti nazaj zgubljeno zaupanje.

Po številnih slabih izkušnjah se je v Madžarih razvil nagon - takorekoč Pavlov refleks -, da če uradni ljudje kaj zanikajo na vse kripnje, potem se bo res zgodilo, o čemer pravijo, da se ne bo zgodilo. Bodisi da je šlo za podražitve (člani komunistične partije so dan prej zvedeli zanje, da so si lahko nakupili nekaj zaloge), spremembe zakonikih predpisov in finančnih pogojev itd. Lahko bi kdo rekel, pustimo zdaj, kar je bilo v prejšnjem režimu. Strinjamo se. Saj je problem ravno v tem, da marsikatera stvar tudi danes prav tako deluje kot prej. Dostikrat še veliko slabše.

Ni malo Madžarov, ki so mnenja, da to, čemur se pravi večstrankarski sistem, tržno gospodarstvo ipd., je le poslabšalo njihovo življenje. Po padcu komunizma so jim vsi zagotavljali, da od takrat naprej bo vse drugače. Zatrjevali so, da gospodarstvo in družbeno življenje ni delovalo, ker je nedemokratski socializem zašel v slepo ulico. Kmalu bo minilo celo desetletje od teh obljub. Obljube pa ostajajo le obljube. Inflacija je visoka, brezposelnost tudi, socialna in zdravstvena varnost na psu, kultura in solstvo še nižje, kmetovalci zapirajo ceste in mejne prehode, korošnja in kriminal se bohotita, na vsakem drugem vogalu mečejo bombe, ubijajo podjetnike, davkarija ugonablja delavce do skrajnosti, v bolnicah nimajo gaze, lastninjenje je vsesplošna igra stare in nove elite pod imenom "Kdo bo ukradel več?", v sumljivih fondacijah usiha družbeni denar, delovna

mesta že leta in leta nimajo kolektivnih pogodb, na stotine d.o.o. in d.d. dan za dnem oslepari ljudi z različnimi triki in obljubljenimi visokimi obrestmi, čez čas pa o teh "firmah" ni ne duha ne sluha, mimogrede propadajo tudi banke (Ybl Bank, Agrobank, Budapest Bank, Polgári Bank)...

Banka Postabank je izplačala vse zahteve varčevalcev, ki so to želeli. Preplašeni ljudje so dvignili kakih 12 milijard forintov. Postabank se je zares zelo potrudil. Izplačal je celo plače takim delavcem, katerih podjetja banki niso nakazala protivednosti omenjenih plač svojih delavcev. Samo da ne bi zlobni jeziki spet začeli svoje škodljive akcije: "Aha! Vseeno jim je zmanjkalo denarja, ker niso izplačali niti osebnih dohodkov!"

Večina so dvignili svoj denar in izgubili obresti (ter živce) majhni varčevalci (vloge do milijon forintov).

Kaj bi bilo, če bi mi, navadni ljudje, ob gori lažnih vesti prislubnili tudi kakšnemu zakonskemu zagotovitvi? Tistemu npr., v katerem je zapisano, da država do milijon forintov zagotavlja varnost denarnih vlog, če jih je občan vezal na svoje ime.

Da je država tudi v Albaniji zagotavljala, da bo državljanom vrnila prihranke, ki so jih zgubili v pilotskih igrah?

Toliko zaupanja pa je vendarle potrebno, da smo na Madžarskem že vseeno v nekoliko razvitejši fazi.

Mogoče pa je to, ali lahko zaupamo drugim ali ne, odvisno tudi od nas samih?

Francek Mukič

Tudi prekmurski Madžari počastili
15. marec

ŠE KAKO POMEMBNO JE, DA BESEDE POSTANEJO DEJANJA

Enako kot že vrsto let doslej so madžarski državni praznik 15. marec, počastili tudi prekmurski Madžari. Osrednja prireditev je bila prav 15. marca pred spominskima ploščama Széchenyiju in Kossuthu v Lendavi, sicer pa ves mesec potekajo slovesnosti v večjih in manjših narodnostnih oziroma dvojezičnih krajih ob slovensko-madžarski meji. Marec je že tradicionalno poimenovan za "mesec madžarske kulture".

Na lendavsko slovesnost so prišli predstavniki političnega življenja iz Madžarske in Slovenije: madžarski veleposlanik v Sloveniji István Ószi, iz Zveze madžarskih pisateljev Béla Pomogács, predstavniki mejnih Zalske in Zelezne županije, Zveze Slovencev in Slovenske državne narodnostne samouprave; pa podpredsednica državnega zbora Slovenije dr. Helena Vencelj, kulturni minister Jožef Školč in drugi. Slovenski premier dr. Janez Drnovšek je v pozdravnem pismu poudaril pomembno vlogo prekmurskih Madžarov v dobrih odnosih med Slovenijo in Madžarsko. To vlogo je pozneje v kratkem nagovoru podčrtal tudi veleposlanik István Ószi.

Osrednji govornik, predsednik Pomurske madžarske narodnostne samoupravne skupnosti József Balaskó, je sicer govoril o pomenu 15. marca, najpomembnejšega madžarskega praznika, vendar je pomembnejši tisti del njegovega govora, v katerem je opozoril na nekatere neuresničene naloge med madžarsko narodnostjo v Prekmurju.

Prekmurski Madžari se čutijo prizadete, ker v Lendavi ne morejo nekaterih ulic poimenovati po znanih osebnostih iz madžarske zgodovine, ne morejo razumeti nasprotovanj pri uporabi narodnostnih simbolov (zastava, himna...), pri dvojezičnih dokumentih in v novejšem času tudi nasprotovanju dvojezični osnovni šoli. József Balaskó je opozoril tudi na tiste naloge, ki bi jih morali uresničiti Slovenija in Madžarska, ki tako poudarjata odlične politične odnose, denimo odpreti nove mejne prehode med državama. Dejal je tudi: "Seveda pa nam je vsem jasno, da je ohranitev prekmurske madžarske narodne skupnosti odvisna predvsem od tega, koliko nam bo uspelo teorijo udejaniti v praksi. Za to pa sta dva pogoja: prvi je v naši narodnostni enotnosti in drugi, v kolikšni meri smo pripravljeni nacionalne interese postaviti pred osebene."

Ob osrednji slovesnosti se je zvrstilo še nekaj drugih pomembnih dogodkov: Miroslav Kert, generalni direktor A banke in József Balaskó sta podpisala pismo o dobri nameri, s katerim bo ta finančna ustanova sodelovala pri obnovi prostorov za knjigarno v Lendavi. V Galeriji Lendava pa so odprli razstavo del kiparske nadvojvodinje Gabriele von Habsburg in slikarja Nikolausa Hippa.

eR

Štenjé

SLOVENSKO SVETO PISMO

Pet lejt po smrti Sebastijana Krelja je začno predgati v Ljubljani lüteranski duhovnik Jurij Dalmatin. Primož Tru-

Dojpreštite zdaj, kak je Dalmatin dojborno pripovejst o Boazu i Ruti (Rut 2, 8-10):

"Natu je Boas k Ruthi

shejna, taku pojdi h posodi, inu py, ker moji hlapci natakajo. Tedaj je ona na svoj obraz doli padla, inu je molila pruti zemli, inu je k njemu djala: s čim sim jest gnado našla pred tvojma očima, de ti mene poznaš, ker sim vsaj ptuja?"

(po našom: "Te je Boaz Ruti pravo: čuj moja či! Ne odi na drugo njivo vlati vküprat, i ne odidi od tec, nego odi z mojimi lopicami. Pogledni, na šteri njivi ženjajo, pa idi za njimi. Ge se svoji lappom zapovödo, aj tebe ne zacomarijo. I gda boš žedna, idi k posaudi, ino pij, gde moji lapi taučijo. Te je una na svoj obraz dojspadnila, ino je molila prauti zemli, ino ma je pravla: s kem se najšla milost pred tvojimi očmi, ka si me pogledno, lüčko?")

Marija Kozar

bar je 1582-oga leta dojborno na slovensko rejč cejli nauvi teštament. Jurij Dalmatin pa je dojborno eške stari teštament tö, pa je 1584-oga leta v Wittenbergi na Nemškom vödauc cejlo Sveto pismo v slovenskom geziki (Biblija, tu je vse svetu pismu stariga ino noviga testameta).

djal: slišiš li moja hči? Ne pojdi na eno drugo nibo pobirat, inu ne pojdi od le tod, temuč se perdružič k moim deklam, inu gledaj, ker one na puli žajnejo, tjakaj to sa inu nymi pojdi: jest sim moim hlapcom zapovedal da se tebe nema nihče dotakniti. Inu kadar boš

Pismo iz Sobote

LÜBEZEN DÉ SKOUZI ŽELOUDEEC

Tak pravi stara moudra miseu. Lidje si jo leko tumačimo tak ali ovak ali pa ške kak načik. Leko, ka tou pomejni, ka človeki tistoga ipa, gda se zalübi, ne spejvle srce, liki njemi spejvle pa bole brž mlati želoudec. Leko pomejni tou tö, ka niške nekoga tak rad ma ali pa je vanga tak zalübleni, ka bi ga najraj pojo. Leko pomejni tou tö, ka gda je človek več nej zalübleni, njemi v želoudci lagvo grata. Leko pa pomejni, ka se človeki od lübezni tak želoudec napuni, ka njemi več sploj nej trbej gesti. Ali, gvüšno pomejni tou, ka boukše gesti ženska moškomi na sto dejvle, bole jo moški rad ma. Zatok ženske nikak ne smejte pozabiti dobro küjati!

Ja, ka pa mi, moški? Zakoj ženske nas rade majo? Ka vejmo mi moški tak dobroga sküjati, ka pride lübezen skozi ženski želoudec? Kakše začimbe (fúszer) trbej nut v gesti natrousiti,

ka de ženski želoudec pun lübezni? Ja, mogouče pa smo mi moški že tak ali ovak takša žmana začimba, od stere ženski želoudec grata zalübleni? Sto bi tou vedo? Leko pa ka tou vejo ženske pa nam nikak neškejo vöovaditi. Mogouče je tak tö prav, vej pa nej trbej čistak vse na tom svejti vedeti pa razmiti. Ge se s svojo taščo Regina, trno čedno žensko, tö ne razmejnjajbole, pa li nikak ta živejmo pa se mantramo. Kak lagvo bi ške bilou, če moja tašča Regina, trno čedna ženska, ne bi tak dobro küjala? Te bi biu vrag v streji. Vörvlite mi, vsikši den, gda se že kuma gledamo pa si demo na mozgé, te moja tašča Regina, trno čedna ženska, stoupi ta za špajati in zača rezati, lüpati, pretakati, mejšati pa te küjati, pečti, dišiti in ka ge vejmo, ka vse nej. Že včas zača dišati po cejli künji, te že po cejli küci in pomalek vse kouli sou-

dov. Mi te sidimo tam za stolom in glejdamo ta prouti nej. Tak čistak pri mejri sidimo, požeramo sline, stere se nam zmejs pocedijo po bradi in si brodim, ka de gnes pa dobroga za želoudec. Nut v ton želoudci pa se pomalek nabejra velka lübezen do moje tašče Regine, trno čedne ženske. Dokeč tou dišče gesti na sto pride, sam že čistak fertik od te velke lübezni.

In te začamo gesti, tak bole pomali. Če pa se neka zača, se tisto mora končati tö, tak se mora končati tou gejdjenje tü. Na, lübezen te v želoudci ške par vör ostane, dokeč je človek nej že pa lačen. Te se že pá zača. Ali tou vam nemo gučo, kak takšo vövijdi, tou je nej za vsikšoga. Moja tašča Regina, trno čedna ženska, te ške malo počaka in že je palik pri špajati. Že jo pa radi začamo meti.

MIKI

V ZAPISNIKU NAJ BODO LE KONKRETNE NALOGE

12. marca so se srečali predstavniki manjšinskih organizacij Slovencev na Madžarskem in Madžarov v Sloveniji. Pobudo za srečanje je dala Pomurska madžarska narodna samoupravna skupnost, ki je na zadnji seji sveta razpravljala o tem, kako se uresničujejo sklepi zapisnika 2. zasedanja Madžarsko-slovenske manjšinske mešane komisije, ki je bila lani maja v Budimpešti. Na seji sveta so izrazili nezadovoljstvo v zvezi z delovanjem mešane komisije in pooblastili vodstvo skupnosti, da se poveže s porabskimi slovenskimi organizacijami ter izoblikuje skupno stališče.

Na srečanju v Lendavi so sprejeli naslednji dokument: UGOTOVITVE SREČANJA MANJŠINSKIH ORGANIZACIJ Z DNE 12. 03. 1997 V LENDAVI

Udeleženci:

- Državna slovenska manjšinska samouprava: predsednik Martin Ropoš,
- Zveza Slovencev na Madžarskem: predsednik Jože Hirnök, glavna urednica časopisa Porabje Marijana Sukič
- Pomurska madžarska narodna samoupravna skupnost: Balaskó József, predsednik PMNSS, Cár József, predsednik MNSS občine Lendava, Dancs Anna, tajnik PMNSS.

Po pregledu zapisnika 2. seje madžarsko-slovenske mešane manjšinske komisije sta se strani dogovorili, da

1. Obe strani si želita tesnejše stike, dogovorili sta se, da se bodo predstavniki njihovih organizacij sestali letno vsaj štirikrat, po potrebi tudi večkrat.
2. Obe strani ugotavljata, da se sklepi zgoraj omenjenega zapisnika ne izvajajo ali pa zelo počasi uresničujejo. Edini pozitivni premik je opaziti na področju informiranja Slovencev na Madžarskem (projekt porabskega radia).
3. Strani ugotavljata, da ni premikov na bolje pri odpiranju novih mejnih prehodov med državama Slovenijo in Madžarsko; pri nostrifikaciji diplom; pri izboljšanju pogojev izobraževanja in na področju vere in verske vzgoje.

4. Obe strani se strinjata da so nujno potrebne spremembe pri financiranju, tako omenjenih skupnosti kakor njihovih zavodov, kajti trenutno se nahajajo v zelo slabem gmotnem položaju.
5. Obe strani zavračata, da bi se manjšini izkoriščali v politične ali strankarske namene, - ter se po potrebi omenjali kot vzorčni primer reševanja manjšinskih problemov.
6. Predlagata, da bi se v zapisnike slovensko-madžarske mešane komisije za manjšine v prihodnje zapisale le konkretne naloge tekočega leta, z določitvijo odgovornih institucij in oseb pri izvajanju le-teh.

Predstavniki Slovencev na Madžarskem
Jože Hirnök

Predstavniki Madžarov v Sloveniji
Balaskó József

OD SLOVENIJE...

Prodi v Ljubljani

Na enodnevnem obisku v Sloveniji se je mudil italijanski premier Romano Prodi. Z gostiteljem, slovenskim premierom dr. Janezom Drnovškom, sta bila zadovoljna s pobudo o trojnem sodelovanju Italija-Slovenija-Madžarska. O njem v Evropi že govorijo kot o vzorčnem načinu sodelovanja, dajejo ga za zgled, kakšen naj bi bil model sodobnega regionalnega sodelovanja. Italija bo še naprej podpirala vključevanje Slovenije in Madžarske v Evropsko unijo in Nato. Manj zadovoljni so bili gospodarstveniki. (Prodi je v Ljubljano pripeljal močno gospodarsko delegacijo.) Italija sicer ostaja drugi trgovinski partner Slovenije, vendar trgovinska menjava upada. V italijanskem in slovenskem parlamentu čaka poslance še ratifikacija pridružitvenega sporazuma Slovenije k Evropski uniji. Prodi se je zavzel tudi za strpno in dialoško obravnavanje odprtih vprašanj med sosedama, med njimi tudi vprašanja položaja slovenske manjšine v Italiji in obveznosti Slovenije do Italije.

Piran se pripravlja

V začetku junija bo Piran postal središče Srednje Evrope, saj se bodo 5. junija v njem zbrali župani srednjeevropskih mest, 6. in 7. junija pa predsedniki sedmih držav Srednje Evrope, katerih gostitelj bo slovenski predsednik Milan Kučan.

Janez Podobnik v ZDA

Predsednik državnega zbora Janez Podobnik se je mudil na enotedenskem obisku v Združenih državah Amerike. Z ameriškim gostitelji, največ srečan je bilo s člani kongresa, je govoril tudi o prizadevanjih Slovenije za vstop v zvezo Nato.

Kraja v parlamentu

Strokovne službe državnega zbora so ugotovile, da je bilo iz stavbe parlamenta izginilo neznanu kam večje število računalnikov v vrednosti 4,5 milijona tolarjev. Dolgoprsteža, torej domnevnega storilca, pa so kmalu prijeli. Izkazalo se je, da je šlo za enega od policistov, ki so zadolženi za varovanje parlamenta in parlamentarcev.

Jajjaa?!?

Vej pa don nej?!?

2000 nigdar nede.

Tak pravijo ništerni starejši lidgé. Tisti pa, šteri vejo, kak je trbej penaze obračati, pa že vküper napalavajo programe po cejlom svejti, kak bi leko s kem bole lepše posvetili nauvo leta 2001. Pa s kem več zaslužiti. Što de emo zavolé penaz, tisti leko nutri plača na eno takšo fli-garsko paut po svejti, ka de štirikrat leko svetüu nauvo leto, zavolo toga, ka geste 6 pa 10 vör razločka tö, če smo tü, v Meriki ali v Siberiji. - Dje, mi ta bole prausni mo že te tö srečni, če

PAVRI V RIT NOGAČO HORNI

gnauk zadobimo Nauvo leto 2001, pa gnauk 2100.

Glad v Severni Koreji. En človek, šteri je pobejgno v Južno Korejo, je pripovejdo, ka je v njegvi državi takši glad, ka ništarme ženske, štere rodijo, placento (méhlepény) gejo, ka bi naj nikak do potrebne beljakovine (fehérje) prišle. - V Sövernü Koreji eške itak v komunizem vör-djejo, šteroma je prej največ do človeka.

Čečeni pa Rusi. Nete pravili, ka Jelcin drugo ne dela, samo vodko pigé! Filmski režiser Sergej Bodrov je naredo en film (Vauznik v plaminaj) iz Tolstojove novele, v šterom tau nutri pokaže, kak se lepau pomalek začnejo razmeti rušoški sodacke pa tisti Čečeni, šteri so nji zgrabili pa v vauzo zaprli. Gda je prej Jelcin pogledno te film v svoji dači lani marciuša, je

vödau, ka se morejo začniti pogajati s Čečeni. - Eške naj štoj povej, ka je Jelcin nej vreden pau vodke.

Té Nemci več nej tisti Nemci. Nemške sodake so dolgo-dugo nikan nej pistili vö iz Dajčlanda zavolo njine zgodovine za Hitlera. Etognauk so meli eno dobro akcijo v Albaniji, gda so lüstvo branili. Zdjaj pa je devet nemški vojakov doma z lopatami pa nauzcami zbito dva Törka pa enoga Taljana, zmejs pa so rasistične reči kričali. Dobro vejmo, ka se v vsikšom rosagij najdejo takši, šteri ne morejo trpeti takšo lüstvo, ka je nej njino. - Pri tej sodakaj je samo tau špajso, ka so se že pripravali v Bosno, gde bi tau njino delo bilau, ka bi mirili narode, šteri se ne razmijo nad sebov.

Pavri pa Gyula Horn. Vogrski pavri so se gor svadili, ka prej dosta

porce morejo plačüvati, zato so štrajkali, poti do-zaperali. Po nauvom do prej grajnec tö zaperali. Tau nikanej, liki so vsigder pravili, ka k njim naj pride najmenje kakši minister, s šterim se zgočijo svoje probleme. Tak du-go, ka je naslednje sam ministrski predsednik Horn tö nutri privolo, ka k njemu tö leko pridejo. Te pa Horn čaka en cajt, čaka, že ma začne od gladi želaudec ragülitü, te pa priletijo pa ma pravijo, ka pavri don nema-jo volau k njemu priti, ka je un za nji mali pojep. - Samo nej ka bi na konci od gladi ukraj büu, ka ma pavri ger ranč gesti ne dajo.

Drago vrastvo. Na Romanskem so za 200 procentov zdignili vrastvine cene. Pa vejte, kak se zové njin minister za zdravstvo? - Dragulescu!

Fr.M.

VZGOJITELJICA IZ RADENCEV BO PRIHAJALA V PORABJE

Na Zavodu za šolstvo Republike Slovenije oziroma njihovi organizacijski enoti v Murski Soboti že tri leta intenzivneje pomagajo z različnimi oblikami pri razvijanju slovenskega jezika kot materne jezika v šolah in slovenskih vrtcih v Porabju. Pred dnevi so v Porabju potekali pogovori, kako nadaljevati s pomočjo vzgojiteljic iz Slovenije vzgojiteljicam v Porabju.

Lani aprila je začela v štiri porabske vrtce, na Gornji in Dolnji Senik ter Slovensko ves in Števanovce, občasno prihajati vzgojiteljica iz len-davskega vrtca. S sodelovanjem so želeli nadaljevati že jeseni, toda kot je povedala Irena Kumer, direktorica organizacijske enote Zavoda za šolstvo R Slovenije v Murski Soboti, niso uspeli, predvsem zaradi kadrovskih problemov.

Vzgojiteljica iz vrtca v Ra-

dencih naj bi v porabske vrtce poslej prihajala vsakih štirinajst dni. Na nek način naj bi šlo za priprave na zdaj že tradicionalni tabor za najmlajše Porabce in njihove vzgojiteljice.

"Želeli smo, da bi bila vsebinska pomoč povezana z vsebinami tega poletnega tabora. Želja vzgojiteljic pa tudi Zveze Slovencev je bila, da bi prihajala vzgojiteljica iz vrtca v Radencih, saj bo to potem tudi olajšalo povezave med otroci, ki bodo potem prišli na tabor," je povedala Irena Kumer in izrazila upanje, da bo jeseni ta pomoč še bolj intenzivna, ker meni, da v primeru, če se Porabci z materim jezikom srečajo šele v osnovni šoli, je to že nekoliko prepozno.

Poletni tabor v Radencih, ki bo letos prvi teden julija, naj bi bil le droben kamenček, ki bo čez leta prinesel drugačno podobo v Porabju. Ob tem ne bi smeli pozabiti na pomembno vlogo staršev pri vzgoji in razvijanju zavesti o

slovenstvu ter razvijanju slovenskega jezika kot materne jezika. "Mi smo v teh letih, odkar smo imeli tabor v Radencih, intenzivneje razmišljali, da bi v neke usebine vključili tudi mamicе, ki pridejo na tabor. Doslej tega še nismo mogli, saj smo želeli, da se spoznajo z okoljem, delom, življenjem v tem taboru, ker smo želeli, da bolje sodelujejo z vzgojiteljicami. Stike je težje vzpostaviti zaradi jezika. V dopoldanskem delu, ko bodo otroci skupaj z našimi otroci, bomo zaposlili tudi mamicе. Za njih bomo imeli predavanja, delavnice... Pokazati jim namreč želimo, na kakšen način lahko one pomagajo otrokom pri učenju slovenskega jezika. Če se bomo pogovarjali, poslušali in jim pokazali tudi njihovo pomembno vlogo, bodo uspehi čez nekaj let vidni in drugačni," je zaključila Irena Kumer.

Silva Eöry

"VSAKŠO DELO MA SVOJO LEPOTO..."

... pravi Margit Kovač iz Varaša.

Vredno bi bilau gnauk vküp pršteti, kelko porabski Slovincov živje v Varaši. Ka nej malo, svedoči tau tū, ka v Varaši majo svojo ulico. V tauj ulici so rami ranč takši, kak ji po Varaši največ geste. Depa gvūšna sam, če bola skrajek poglednamo te rame, v dvoriščaj se vsepovsedik nika najde, ka kaže, ka tū flajnsni ljudje živejo. Dela naučeni slovenski človek ne more tak ostati, ka bi samo svoje vōre v fabriki obredo ali svojo penzijo gor vzeo pa šlus. Vsakši se briga za nika več. Zdaj, gda je notprišlo, ka ljudje leko na svojo rokau začnejo delati, dosta naši lidi je tū kaj začnilo. V Varaši v slovenskoj ulici živje družina Kovač. Karči Kovač je iz Andovec od Djišarini rodjeni. Sedem ji je bilau bratov pa sester, in gnes ji pet živje. Žena Margit je pa iz Otkauvec od Madjarni rodjena. Nji je osem bilau, vsi živjejo. Obadva sta že bola prauto šestdeset kak petdeset. Margit je že več lejt v penziji, Karči de pa zdaj emo "srečo" v penzijo titi.

Karči, z edne generacije sva, etak pa dobro vejmo, ka si ti dugo lejt včijo v strokovni šauli. Mlajši so k tebi ojdli na prakso. Ka je tebi znamenivalo tau delo?

"Od 1967. leta do 1996. leta sam včijo deco. Ge sam vōnavčeni tišlar (mizar), na tau maštrijo sam včijo deco. Tau delo sam sploj rad opravlo. Dosta pa dosta mladi se je navčilo maštrijo od mene. Rad mam svojo maštrijo, tak sam pa z veseljom delo. Istina, ka zdaj prauto konci, prva kak sam odišo v penzijo, je nika nej več tak bilau kak tista prva lejta. Firma, kam smo na prakso ojdli, je zdaj že privatna. Nej so nam dali

tistoga materiala, ka je potrebno za včenjje. Vsakši je nika pršparo. Pa - ge ne vejmo, če sam stari grato pa nepotrplivi - liki deca je gnes več tū nej tau, ka je bila. Strašno so razvūzdani, žmetno si deješ z njimi."

Margit, kak ste pa vūva vküp prišla? Kak pa es v Varaš?

"Dja sam v Šoproni delala v ednoj tekstilnoj fabritji. Tam so ma fejs poštuvali. Samo kakši je žitek. Kakoli nas je dosta bilau, tak je bilau v držini skončano, ka morem domau priti k stari starišom, steri so več nej mogli sami ostati.

gvūšno tam pri njem delo, če de mi eške zdravje slūžilo. Kakoli vse kaj vejmo napraviti, svojo maštrijo pa zatok najbolje rad mam," pravi Karči.

Gde sta si vūva ram napravla, v tauj ulici je največ Slovincov. Sausadje, depa leko povejmo, skurok cejla ulica je "slovenska". Gda kaj vküp pridete, si kaj pogučavate slovenski?

Karči: "Mūva doma med sebov dostakrat gočiva slovenski pa s sausadami tū dostakrat vküp nalečemo pa samo slovenski gučimo. Žau, naša deca

tūj doma nika napravim pa več eden stopaj ne dejem za tau, ka bi se tū pa tam vlačo z goščicami pa z olim." Pa je te tū v rama vōnapravo takšo mesto. Sam je redo vse. Na mojo ime smo rejšli dovoljenje za tau delo. Tau na črno ne moreš delati. Gda so lūdje zvedli, ka je ta prilika, so začnili vse več k nam ojti."

Kak delavnico (oljarno) gledam, je vse moderno, vse je čisto tak kak v pateki. Splačalo se je telko investirati?

"Kak sam že prajla, na mojo ime mam dovoljenje vōvzeto. Rejsan smo dosta not vdarili v tau delavnico. Tau je že tretja preša, ka go mam. Ta je že močna. Mūva dva s Karčinom največ obrediva, cejli den sva tūj, gda delamo. Splačalo se je, depa od toga leta vse nika vkriž začne titi. Sploj dosta moramo plačuvati, če človek redno računa, vejga Baug kakšoga dobička nejma. Samo ka lidi šanalivamo. Zdaj ji je že vse več, šteri odijo k nam. Eške so nas iz Kaposvára najšli. Najvekša problema je tau, ka je tau sezonsko delo, davke pa ceringo pa cejlo leto moremo plačuvati."

Ge se dobro spominjam, ka sam gnauk ali drgauč tū ojdla pomagat goščice delat. Tau je ranč nej šala. Človek fejs trūden grata. Ti pa praviš, da vūva z Karčinom tau v sezoni ne prestanoma delata. Kak tau leko stoj lada?

"Ge sam tak s tejm, da pri vsakšom deli nika lejpoga najdem. Pri tom je tū dosta vse, ka rada mam, ka se vidi. Tak pa človek pozabi trūde. Človek se vcuj vzema. Samo trbej rad meti delo."

I. Barber

Margit pa Karči Kovač z najnovejšo prešo

1963. leta sam se tūj doma oženila. Iz fabritje so me zvali nazaj, dali bi mi ram pa vse. Depa tau je nej mogauče bilau. Za edno leto sva v Varaša funtoš kúpila pa sva zozidala té ram. Mater sam po tistom es k sebi vzela. Tistoga reda je žmetno bilau tūj v Varaši do dela priti. Direktor šopronske fabritje mi je pomogo, ka sam tak po dve leti v Varaša v židanoj fabritji delo dobila. Od tistec sam ūšla v penzijo."

Svojo držino tū mata? Čūjem, ka je sin tū tišlar. Dela v tauj maštriji?

"Mava edno čer pa ednoga sina. Sin tūj v Varaša zida nauvi ram pa nauvo tišlarsko delavnico. Velko pa moderno. Gda de kreda, te de delo tam na svojo rokau. Ge pa mo

pa več ne guči te gezik." **Že sam večkrat čūla, ka prej si ti, Karči, takši človek, ka vse znaš napraviti. Tau sam tū čūla, ka pri vas prej leko goščicini oli delajo lūdje. Gnauksvejta so tau največ na G. Seniki pa v Števanovci, no pa na Črepniki delali. Kak vama je pa tau napamet prišlo, da ta v svojoj iži takšo delavnico meli?**

Margit: "Skurok tak, ka če tau komi povejmo, ranč ne da valati. Tak se je začnilo, ka smo gnauk iz Varaša tavō šli v Števanovce goščice delat. Tačas, ka smo zgotavili, je gratala takša zima pa takša lagva paut, ka smo rejsan kumaj domau prišli. Te je Karči etak pravo: "Tau več nede. Ge

... DO
MADŽARSKE

Srečanje mladine evropskih manjšin

YEN (Youth of European Nationalities) je združenje mladinskih manjšinskih organizacij evropskih manjšin in je samostojna nadvladna, mednarodna organizacija od l. 1984. Med najpomembnejše prireditve združenja spada ti. Velikonočni seminar, ki ga vsako leto organizirajo v drugi državi. Letošnji organizator srečanja je Skupnost mladih Nemcev na Madžarskem. Velikonočni seminar bo v Baji od 22. do 26. marca. Tema tokratnega seminarja je: "Asimilacija, identiteta, obujanje identitete". Srečanja se bodo iz Porabja udeležili mladi z Gornjega Senika, člani tamkajšnje folklorne skupine.

Hospitacije porabskih vzgojiteljic

27. marca so porabske vzgojiteljice hospitirale v dvojezičnem vrtcu na Hodošu. Za strokovno izpopolnjevanje je poskrbela Organizacijska enota zavoda za šolstvo v Murski Soboti. Tema tokratnega spopolnjevanja je bila: Možnosti za pridobivanje besedišča v slovenskem jeziku v okviru tematskega sklopa Družina oz. ožji družinski člani. Vzgojiteljice so prisostvovali pri vzgojnem delu. Nastop sta pripravili vzgojiteljici Rozalija Totič in Suzana Kramberger.

Županova Micka na gostovanju

Porabska gledališka družina NINDRIK-INDRIK je ob koncu prejšnjega tedna gostovala v Budimpešti, kamor jih je povabilo Budimpeštansko slovensko društvo. 6. aprila bodo nastopili v Prekmurju, in sicer v Šalovcih (ob 15. uri) ter v Šalamencih (ob 20. uri).

Odpiranje meje

Na veliko soboto (29. marca med 8. in 20. uro) bo začasno odprta meja med VERICO in ČEPINCI. Na mejnem prehodu Gornji Senik-Martinje bo veljal od 1. aprila nov režim. Prehod po odprt od 7. do 21. ure.

POSVEČANA ŠONKA

Če nazaj brodim na svoja mlašeča lejta, vardjam, kak fejs sam čakala vüzem. Na veltji tjezen sam začnila računati, tjelko noči štja moram spati do vüzma. Trno težko sam se ga včakala. Tau je pa gvüšno zatok bilau, ka sam že tistoga ipa trno rada djejla tjöjano okajeno šonko z renom. Zdaj, gda je že pa vüzem tøj na pradja, sam goraziskala dvej žene, Hildo Čabai na Gorenjom Seniki pa Stotjino Rejzo v Števanovci.

Hilda "néni", kak ste prvin svetili pa se pripravljali na vüzem na Seniki?

vrnjim mlejkom ali gra na olji pa dajca vcuj. Na, pa eška ka? Domanji pšenični krü ali žemle smo na drauvno vküpzrezali, z makom, s cukrom fejs posipali pa z medeno vodauv dojpoparili. Tau smo radi geli. Na veliko soboto smo se že redno pripravljali na vüzemske svetke. Perece, bejli krü smo pekli, šunko pa dajca smo küjajali, ren smo kreda djali. Večer smo šli k meši, na gorstaneje. Za mešov je procesija vöüšla iz cerkyi, pop pa cejlo lüstvo. Šli smo doj do križa pa nazaj.

Na vüzemsko nedelo zazrankoma rano v 6-og

dele vala. Vüzemsko nedelo pa ponejlek smo fejs svetili. K meši smo ojdli, gesti pripravljali, živino nakrmili pa drugo nika smo nej delali.

V zadnjaj lejta so na veliko soboto furt veltji ognji na Seniki. Ali je tau nauva šega?

"Nej, samo ka gnesden je že preveč moderno. Električno vöpotegnejo, posvejte majo, šatore postavijo, igrajo, gejo pa pigejo. Prvin so samo velki ogenj napravili. Križ so tü gopostavili. V križ so lükjno zvtali, so smolasti pen nüt djali pa so tau vüzgali. Tak je križ tü z ednim goro. S karbitom so strejlali. V eno dugšo kaštülo iz pleja so karbit pa vodau djali nut. Vrker na kaštülo so eno lükjno napravili, tau dojpokrili, gda je že voda s karbitom vrejla pa plin (gáz) dala, te so vožgali. Tau so spoj radi delali tak mlajši kak gorzraščeni.

Komunistarge so nej dali nej ogenj nalagati, nej strejlati. Dapa lüstvo je nej baugalo. Dočas je policija na eden brejg vöprišla, so ogenj vogasnili pa na drugom brgej vožgali. Tak so je za norca meli."

Zakoj je te ogenj, ka zaznamanöjva?

"Veselge pa ka zimo tazbasimo, se veselimo sprtoletjti."

Ka je pa "zavec noso" mlajšom?

"Tistoga ipa smo pofarbana dajca dobili. Vö smo je nesli na travnik pa cejlali s pengóni ali forinti. Če smo dobro zavadili, je pejnaz nütstano v dajco. Na, zvön toga smo ške dobili čokoladne zavce pa dajca. Tau je bilau vse."

Ali štja paunite na kakšno šego?

"Na cvetno nedelo, tau je zadnja nedela pred vüzmom, smo mačice nosili svečat. Te mačice smo na vüzem na sejanja nesli. Na vsakši kraji njevno smo eno vejko dojpiknili pa boga molili zatok, naj lejpi pauv bau."

Ka pa v Števanovci, Rejza "néni"?

"Dja tak mislim, ka smo te vüzemstje svetke skur gnako svetilji tøj v slovenskoj krajini. Gnesden že ne držimo tak fejs te post, kak prvin, prvin

svečat nesli šonko, perece, ren, sau. Kumar smo čakali, naj leko djevmo dobro šonko. Samo taličiti nika nej bilau slobaudno, samo zesti ali zažgati.

Na, na vüzemsko nedelo

smo v srejo pa v petek nika mesa nej djeli. Pa na veltji petek smo tü fejs postivali. Na mezevaj smo na veltji četrtek do 9-e vöre delali. Po tistom nej orati, nej okapati, samo ka smo máro opravljali.

V soboto prpodnevom smo vsikdar perece pekli, šonko tjöjalo pa kakšen pokaraj (pecivo) pekli. Večer smo šli na gorastaneje.

Na vüzem smo samo v cerkev šli pa obed pripravili. Zazranka rano smo

za obedom smo tavö šli na mazeve, gde smo pšenico meli posejano. Mačice smo dali posvečati na cvetno nadelo, na vüzem smo je pa nota zbadali po tiklaj sejanja pa smo boga molili. Tau je prej blagoslov.

Veltji ogenj so der-der tü nalaužili. Gnesden zatok delo tü tak njamo po mazevaj. K meša odimo, svečat nosimo. Dobro je svetilji vüzemstje svetke."

K. Fodor

"Pred vüzmom štirideset dni je post. Prvin smo preveč nütdržali post. Nej smo küjajali z mastjov (z žiraum), samo z žmaučom, z vrnji mlejkom, mesau smo nej geli. V krčmej so nej igrali, nej so bile veselice. Tak, ka je žalostno bilau. Na velki četrtek od zadvečerka mau smo nej smeli z grüntom delati. Na velki petek smo eške vekši post držali. Kloce smo küjajali ali grajovo župo z

vöri je bila meša. Te smo nesli svečat šunko, dajca, perece, ren pa sau. Prvin je takšna šega bila, ka steri je svečat noso gesti, tisti se je fejs mogo paškiti, naj najprvin pride domau. Ka smo svečat nosili, tisto smo geli za zajtrik. S toga smo nika nej smeli taličiti. Vse, ka je ostalo, smo zažgati mogli.

Na svetke smo se spovedli, tak vardjam, ka ta spauvad do risauske ne-

20. marca so v Monoštru na Zvezi Slovencev predstavili zbirko porabskih pravljic in pripovedi z naslovom Kralič pa lejpa Vida. Knjiga je izšla kot 13. knjiga zbirke Glasovi pri časopisno založniški družbi Kmečki glas v Ljubljani. Avtor zbirke (prvi z leve) je profesor Karel Krajcar, ki je za 15. marec dobil spominsko plaketo Avgusta Pavla, tj. odlikovanje županijske skupščine Železne županije. Predstavitve sta se udeležila tudi dr. Marija Stanonik, urednica zbirke in Boris Dolničar, direktor založbe. (Več o dogodku v naslednji številki.)

PRIJATELJSTVO JE CVET, KI NE OVENI NIKOLI

Ni ga lepšega na svetu, kot imeti pravega, dobrega prijatelja. Če ga seveda želiš dobiti, moraš sam narediti prvi korak in biti sam prijatelj.

Te začetne korake k iskanju prijateljev skušamo privzgojiti otrokom že v predšolskem obdobju. Pri nas v vrtcu v Murski Soboti vsi zaposleni vzgajamo otroke v tem duhu.

Ne le da vzpodbujamo pristne, prijateljske odnose v skupini, tudi med skupinami se povezujemo na najrazličnejše načine. Skupaj se igramo, obiskujemo drug drugega in se med seboj razveseljujemo z različnimi drobnimi pozornostmi, ki so del našega vsakdana v vrtcu.

vezali stike z Zvezo Slovencev na Madžarskem. Prijazna tajnica, ga. Klara Fodor, je naredila še nekaj več. V vrtcu v Monoštru Slovenski vesi je poiskala vzgojiteljico Ilono Nagy in njene otroke, ki so bili pripravljeni sodelovati in dopisovati si z nami. Bili so pripravljeni postati naši prijatelji. To so otroci in vzgojiteljica, ki se trudijo, da ne bi čisto pozabili na lepo slovensko besedo svojih staršev tam v Porabju. Nastal je skupni projekt, ki smo ga poimenovali: PRIJATELJI.

Po petih mesecih dopisovanja smo postali že resnično pravi prijatelji. Izmenjujemo si risbe, fotografije, zapisali smo že

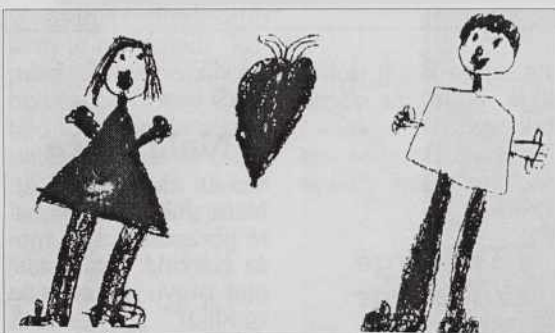
spoznali, kako živijo, kaj jih veseli in česar ne marajo. Mi pa smo jim preko pisem razodeli naše skrivnosti in želje. Nekaj teh želja smo jim razkrili tudi na našem srečanju skupaj s starši. Otroci in starši so v vrtcu skupaj risali in pisali sporočila našim prijateljem v Monošter-Slovensko ves. In kaj sem razbrala jaz iz teh sporočil?

To, da si vsi želimo prijateljstva. Da nas to dopisovanje osrečuje, obenem pa se zavedamo, da našim prijateljem v Porabju delamo le dobro, ko skupaj z njimi negujemo slovensko besedo.

Morda se nam bo uresničila tudi naša velika želja, ki so jo starši in otroci zapisali v svojih pismih. Naše prijatelje iz Madžarske bi radi spoznali tudi osebno. Risali, peli in igrali bi se radi skupaj z njimi. Mislim, da naša želja niti ni neuresničljiva. Skupaj s starši smo si zadali cilj, da bomo naš projekt o prijateljstvu zaključili na skupnem srečanju z našimi prijatelji iz Madžarske v naslednjem šolskem letu, ko jih bomo povabili na obisk k nam ali bomo mi obiskali njih v Monoštru.

Do takrat pa bodo potovala pisma prijateljstva na Madžarsko in nazaj.

**Vzgojiteljica
Majda Marenčec**

V enoti Štefana Kovača smo na tem področju naredili še korak naprej. Pri tem so mi ljubeznivo pomagali tudi starši otrok, ki obiskujejo mojo skupino. Z njihovo pomočjo smo na-

prve besede. Prijateljem na Madžarsko pošiljamo kopije pesmic, pravljic in deklaracij, ki se jih mi naučimo, nato pa še oni. Tako jim je slovenska beseda še bližja. Na tak način smo

VELIKONOČNI PRAZNIKI

Vsako leto spomladi pride čas velikonočnih praznikov.

Takrat praznujemo Jezusovo smrt in vstajenje. Ljudje se že dolgo časa pripravljajo na ta praznik. Pred tem držijo post. Skoraj v vsaki hiši je veliko spomladansko pospravljanje. Pošljejo razglednice znanecem in sorodnikom, tako jim želijo vsevelikonočne praznike. Drug drugemu kupijo darila. Tudi pečivo spečejo za ta praznik. Barvajo jajca, katera bodo dali na praznične mize.

Na veliko soboto vsi grejo v cerkev. Takrat blagoslovijo velikonočne jedi: šunko, kruh, hren, jajca. Potem se veselijo na več

mestih. Postavijo in krasijo križ, ljudje se zberejo pri kresu.

Naslednji dan zjutraj imajo svečani zajtrk, grejo k maši, obdanijo drug drugega in praznujejo. Ko sem bila še mlajša, so starši zunanji skrili darila in sem jih morala poiskati. Medtem je ata izpustil enega zajca. Po mojem je velika noč zelo lep praznik. Želim si, naj bodo velikonočni prazniki veseli in srečni za vse nas.

**Anastazija Bajzek
OŠ G. Senik**

"Vüzenek" je konec marca in tudi mi imamo takrat pomladanske počitnice. Teden dni pred praz-

nikom imamo veliko pomladansko pospravljanje. Na veliki četrtek zvečer gremo v cerkev. Na veliki petek je sveti post, takrat ne smemo jesti mesa. Tudi ta večer gremo v cerkev, takrat pravijo, da so zvonovi odšli v Rim. Na veliko soboto zjutraj pobarvamo jajca, pripravljamo jedi, katere bomo nesli zvečer v cerkev. Ko pride večer, vsi gremo v cerkev. Nesemo blagoslovit šunko, jajca, kruh pa hren. Naslednji dan je "vüzenek", ko use te dobre dame na praznično mizo.

**Gabor Bajzek
OŠ G. Senik**

ŠTEVANOVSKA NOVA MIZA IN ŠTIRJE PRVAKI

Števanovski šolarji že vrsto let aktivno in plodno sodelujejo na tekmovanjih v namiznem tenisu, ki jih vsako leto organizira Odbor za otroški in dijaški šport mesta Monošter v osnovni šoli Arany János. Tekmovanja se udeležujejo otroci iz okolice Monoštra, od Gornjega Senika do Rátóta. Letos jih je bilo vse skupaj 22.

Naši mladi "športniki-amaterji" so se letos pripravljali s še večjo aktivnostjo kot lani, saj so hoteli pokazati in dokazati, da so v zadnjih petih letih zasluženno osvojili prva mesta in priznanja. Svoje loparje so "popolnoma obnovili, z motornim oljem, s svinjsko mastjo ter s smolo namazali, žogice nove kupovali in jih - kot velikonočne pirhe - pobarvali", to se pravi, storili so vse, da bi 7. marca v odločilnih dvobojih na "vrhovnem srečanju", vsi sijajno igrali in zmagali, si pridobili laskave pohvale.

1. mesto so dosegli:

1. Norbert Dončec - 8. razred
2. Norbert Dončec - 6. razred
3. Anica Dončec - 8. razred
4. Silvija Mešič - 5. razred

2. mesto sta dosegla:

1. Tomaž Bedi - 5. razred
2. Edina Suppar - 5. razred

3. mesto je dosegla:

- Evelin Časar - 8. razred

Od decembra do marca so se vsi učenci in učenke, "stare in mlade lise", trdno in zavestno pripravljali, da bi svoje nasprotnike čim hitreje preliščili. Tudi ravnatelj naše šole je priznal to resno delo, in ker je videl, da je naša "pramiza" na majavih nogah stara že več kot 20 let, je hitro sedel za pisalni stroj in se z natečajem obnil na Ministrstvo za šolstvo na Madžarskem. Del (pri)doblenega denarja (približno 50 tisoč forintov) smo uporabili za nabavo nove mize za namizni tenis.

Nova miza je prispela iz Budimpešte, ekipa je pripravljena, 12 otrok je komaj čakalo dan tekmovanja. 5 deklic in 7 fantov se je napatilo v Monošter. Prijetno prijateljsko vzdušje v telovadnici in šaljivo vprašanje iz ust profesorja telesne vzgoje "mamut šole" naslovljeno meni, ki sem prišel s številnim spremstvom: "Ali je sploh še kdo ostal v števanovski šoli?" "Pripeljal sem le "najboljše" igralce, tretjino šole" - sem odvrnil z grenkim humorjem, saj niti jaz nisem verjel (le tiho upal) v dobre rezultate. Po pozdravnem govoru še zadnje navodila, potem pa resno tekmovanje, za udeležence "švicanje", zame pa tehtanje in hrepenenje. Prva tekma - zmaga, nato še več kot 20 uspehov, pa vmes seveda (ker ni brez tega) nekaj porazov. Čas je hitro mineval. Tekmovanje, ki je trajalo od dveh do petih, se je približevalo koncu. V finalnih srečanjih je igralo 6 mojih-naših učencev. Štirje so prispeli na "vrh lestvice", torej so zmagali učenci števanovske šole v vseh štirih starostnih skupinah. Opravljeno delo je rodilo svoje lepe rezultate, nova miza je zaslužena.

Kot dokaz smo Vam posneli novo mizo, ob mizi pa stojijo ping-pong "zvezde in zvezdice", ki držijo pohvalne listine. Čestitamo učencem majhne šole za dosežene velike uspehe!

Laci Domjan, navijač

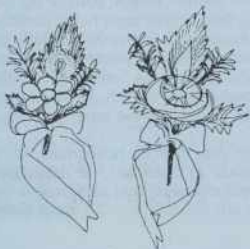

PAPIRNATE CVETLICE

Natečaja - ki ga je razpisala Državna slovenska manjšinska samouprava, Zveza Slovencev in Muzej Avgusta Pavla - se je udeležilo šest žensk z **Gornjega Senika: Elza Wachter, Ema Vogrinčič, Helga Škaper, Cecilija Lazar, Marija Csató in Ana Unti.**

V Muzeju Avgusta Pavla v Monoštru smo pripravili razstavo za letošnje **Porabske dneve in Državno srečanje Slovencev na Madžarskem** ob koncu maja. Na ogled pa bo že od 1. aprila in vse do 1. decembra 1997.

Vsem, ki so z denarno, organizacijsko pomočjo in z udeležbo na natečaju prispevali k nastanku razstave, se toplo zahvaljujem.

NIKA ZA SMEJ

Karte

Štirje dobri laufarge se špilajo v krčmej s kartami. Kak etak tam sedijo, gnauk samo našomi Jančini lagvo grata, se doj obrne s stauca pa včasín dūšo pisti. "Na, ka zdaj bau-de," špekulerajo tej dobri padaške. "Sto de ūšo ženi povedat, ka je Janči mrau." Eden, naš Tibi, se je podau za tau. Etak je sam sebi gučo: "Vej ji tak pomalek povejm, nej tak nagnauk, nej ka bi njej tau spoj lagvo spadnilo."

Zdaj naš Tibi etak začne: "Roza, vaš Janči je tak skončo, ka zdaj eden cajt ne pride domau." Roza pa: "Na, te grdi lumpaš. Gvūš-no že pa pred kartami sedi pa tazošpila cejle pejnazē."

Tibi zdaj etak pravi: "Buma, tak je. Ze je pet gezerk zgūbo." "Pet gezerk," dajacka Roza. "Aj ga vrag vze-

me, aj ga Baug pokaštiga, aj se gor obrne kak pes."

Tibi pa: "Baug je vas poslūno. Ranč zdaj je mrau."

Tisti trgē zobauvge

Naš Rudi pa Gustek sta dobriva padaša, velkiva laufara. Etognauk sta tū samo prauto zranka prišla domau. Na drugi den se srečata pa Rudi pita Gusteka: "Gustek, ka ti je pa žena prajla, gda si domau prišo?"

Gustek pa: "A, nika nej. Vej pa tiste tri zobē sam si tak sto dati vōpotegniti."

Ogenj

Etognauk se srečata dva dobriva padaša, šteriva sta se že dugo nej vidla. Adam je čūjo, ka je Francina ram dojzgoro. Zdaj, ka ga vidi, ma etak pravi: "Čūjem, ka si cejlo vrejdnost zgūbo v tistom strašnom ognji."

"Buma tak je," pravi Franci. "Ram mi je dojzgoro, cejli butor, gvan-tanje, eške sam pejnazē nej mogo obraniti. Žena mi je pa začūdo vujšla, nika se ji nej

zgodilo. Kakši kvar, kakši kvar..."

Mala plača

Vnoči dveje vōra je. Naša Juliška čemerasto gorzgoni svojga moža Karčina. Karči zdaj etak pravi: "Ka se je pa zgodilo?"

Juliška pa: "Nika se nej zgodilo, samo tau ne razmej, kak stoj leko tak merno spi, če ma takšo malo plačo?"

I.B.

PORABJE

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak drugi četrtek

Glavna in odgovorna urednica

Marijana Sukič

Naslov uredništva: H-9970
Monošter, Deak Ferenc ut 17.,
p.p. 77, tel.: 94/380-767

Tisk:

SOLIDARNOST
Arhitekta Novaka 4
9000 Murska Sobota
Slovenija

Po mnenju Ministrstva za kulturo št. 415-715/93 mb z dne 3.11.1993, se časopis PORABJE uvršča med proizvode, od katerih se plačuje davek od prometa proizvodov po 13 točki tarife 3 zakona o prometnem davku (Ur. list RS, št. 4/92).
ISSN 12187062.

Časopis izhaja z denarno pomočjo Javnega sklada za narodne in etnične manjšine.